

*Aktuell information om
Demokrati, februari 2014*

Medborgarundersökning

Under december 2013 genomförde SKL, projekt medborgardialog tillsammans med Preera en undersökning av hur ett representativt urval av svenskarna ser på inflytande och deltagande genom olika former av medborgardialog.

Medborgarna vill delta i det lokala samhällets utveckling

Sverige Kommuner och Landsting har under ett antal år arbetat med att stödja kommuner och landsting i utvecklingen av medborgardialog som en del i styrningen och verksamhetsutvecklingen. Fler och fler kommuner och landsting har fattat beslut om att genomföra medborgardialoger i för medborgarna viktiga frågor. Ett utvecklingsarbete har startat för att utveckla system där medborgardialogen är en del av styrprocessen. Syftet är dels att få ta del av medborgarnas kunskaper om det lokala samhällets behov, dels att skapa möjlighet till delaktighet och inflytande över det samhälle de lever i.

När vi nu sammanfattar resultatet så visar det sig att medborgarna vill delta, 66 procent svarar att de vill delta i medborgardialog och påverka sin kommun eller landsting. 6 procent svarar att de har möjlighet att göra det i stor grad och 37 procent svarar de kan göra det i liten grad i dag. 46 procent svarar att de inte kan påverka alls idag.

Vid frågan om de deltar i dag svarar 5 procent att de gör det i hög grad och 11 procent att de gör det i liten grad. 82 procent svarar att de inte deltar alls.

Hur vill medborgarna delta?

Vi frågade också medborgarna hur de vill delta, vilka former av medborgardialog som är mest intressant för dem att lägga sin energi på. Det som framgår är att medborgarna vill delta i ett tidigt skede av beslutsprocessen och i aktiviteter som kommunen/landstinget bjuder in till.

Digital panel

Den metod som toppar listan i alla åldersgrupper är att delta i en digital panel där man får svara på aktuella frågor med jämna mellanrum. 62 procent av gruppen mellan 25 och 35 år kan tänka sig att delta på detta sätt, snittet för denna metod var 54 procent.

Delta i möten

Att delta på möten som kommunen/landstinget bjuder in till var den metod som i snitt 41 procent av de svarande kan tänka sig. Denna metod var framförallt attraktiv för de som är äldre än 56 år där 52 procent

kunde tänka sig att delta i denna form av dialog med kommunen/landstinget. För den yngsta gruppen, 18 – 25 år, var det dock endast 28 procent som kan tänka sig att delta i denna form av medborgardialog.

Delta i arbetsgrupp

Den tredje metoden som medborgarna kan tänka sig att delta i är att delta i en arbetsgrupp som kommunen/landstinget bjuder in till för att diskutera en fråga i ett tidigt skede av beslutsprocessen. 31 procent kan tänka sig att delta i denna form.

Facebookgrupp för initiativ i en aktuell fråga

De metoder som är minst attraktiva för medborgarna är att starta en facebookgrupp för initiativ i en aktuell fråga 3 procent, eller att själv starta en protestgrupp för en aktuell fråga, 4 procent. 15 procent vill inte delta alls.

Det verkar som medborgarna inte vill vara "protestmedborgare" utan snarare har en vilja att kunna delta i ett tidigt skede i samarbete med kommunen/landstinget.

Vad vill då medborgarna engagera sig inom för områden?

Det område som lyft fram som det viktigaste område att få påverka är **sjukvården** där 80 procent av medborgarna vill delta. Alla åldersgrupper lyfter upp detta som ett viktigt område.

Många vill också påverka frågor som rör **skola**, 65 procent. Möjlighet att delta i dialoger kring skolan är viktigast för åldersgruppen 36-45 år där hela 80 procent vill delta.

Även **äldreomsorg** är prioriterat för inflytande och 61 procent vill kunna påverka äldreomsorgen där man bor och det är viktigast för åldersgruppen 56 år och äldre där 82 procent vill få möjlighet att få delta i medborgardialoger kring detta.

Ett annat område som många vill kunna påverka är **fritidsmöjligheterna** där man bor. 69 procent tycker det är ett viktigt område att påverka. Det finns inga större skillnader mellan olika åldersgrupper när det gäller detta område utan det har hög prioritet för alla.

Nybyggnation av bostäder är också ett viktigt område och 62 procent vill kunna påverka detta. Detta område är viktigast för den yngsta åldersgruppen, 18-25, där 69 procent vill delta och den äldsta åldersgruppen över 56 år där också 69 procent vill delta.

I de fria textsvaren som var möjliga att ge så lyfts även **trafik och vägar** fram som viktigt område att kunna påverka.

Undersökningen visar att medborgarna vill **delta i det lokala samhällets utveckling** och att frågor som kommuner och landsting ansvarar för är viktiga för medborgarna. Det vi kan se är att kommunerna och landstingen vill möta medborgarna och medborgarna vill möta kommunen/landstinget för att tillsammans utveckla ett lokalsamhälle som är gott att leva och verka i. Viljan finns så utmaningen är att hitta former och arenor där olika grupper känner att det finns utrymme för att delta, att deras kunskap har ett värde och där inflytandet är på riktigt om något som är viktigt.